

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 482 Lel.

Fél évre ... 216 Lel.

Negyed évre ... 108 Lel.

Havonta ... 86 Lel.

Hirdetések díjazás szerint
vétetnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Kopinics.

Annak a hosszú listának sorában, amely a budapesti sikkasztók névjegyzékét dokumentálja, újabb névszaporulat van. Jellinek Morton óta stílusban és modorban sikerültebb sikkasztást még nem hallottunk, mint amilyen Kopinics Jenő budapesti banktisztviselő volt. Kétségtelen, hogy vakmerőségben, elszántságban és az egy pillanat alatt mindent kockáztatásban Kopinics Jenő sikkasztása még a Jellinek Mortonénál is merészebb. Ugy látszik, Kecskeméthy Győző tradícióját Budapesten évente megkoronázza egy-egy olyan arany sikkasztás, amelynek révén a világsajtóba kerül a magyar főváros neve. Mi zivességekben hallanánk, hogy valami hatalmas kulturális alkotás, irodalmi Nobel-díj vagy talán egy világot meghódító emberi eszme Jelszava indulna el magyar földről. De, hogy erről a területről éppen sikkasztók szaladnak el abban kétségtelenül nagy szerepe van a történelem ama megrázó fázisainak, amelyek egymás után görbítették be a magyar fejlődés nyilegyenes lendületét.

Az, aki a magyar pénzviznyokat figyelte, aki tudta azt, hogy mit jelent egy kospénzen felépített közgazdasági rendszer, aki sejtette azt, hogy hova vezet a megdöntött börszék: az nem csodálkozik a Morton-féle vagy Kopinics-féle sikkasztásokon. Az ország, amelynek szerencsétlensége ma már nyilvánvaló egész Európa előtt, nem tehet arról, hogy ilyen kltünőségek híre révén kerül újra a köztudatba. Tehet róla megint csak és mindig a háborút követő történelmi és társadalmi posvány, amelynek talán jelszava lehet éppen Kopinics Jenő mondása, hogy: „nem tudom hogyan, de minden áron meg akarok gazdagodni.” Ez a minden áron való meggazdagodás, ez a féktelen és mohó pénzvág vezet el a rendőrségi agentprovocateur pályájától azokig a detektívrogényekig, amelyekből Kopinics is mohó tudásommal szerette volna megismerni a sikkasztás nagystílusú művészetét. Ha lesz valaki, aki évtizedek múlva megírja a pesti morál történetét, elérkezvén ehhez a sikkasztáshoz, inkább Madách mondatával jellemezhetné mindazt, ami a Hitelbank pénztári asztalától egészen Kisjenőig történt: „Bűne a koré, amely szülte őt.”

Persze még Madách mondata is vékonydongájú és filozófiánélküli védőbeszéd lehetne Kopinics mellett. Megdöbentő az a célzatos elvetemültség, az a körültekintéssel és megdöntéssel határos hazárdéria, amellyel Kopinics ezt a „pénzügyi tranzakciót” végrehajtotta. Arra azután igazán nincsen példa, hogy egy sikkasztó pontosan attól a hatóságtól sik-

kasszon, amelynek feladata általában a sikkasztások kinyomozása. Az egész csak tizenöt perc, amelynek elteltével sem Kopinicsnak, sem a pénznek nincs nyoma. Egészen hihetetlen, hogy ez a hónapok óta szigorú pontossággal kitervezett és végrehajtott sikkasztás az eddigiek sorába beiktatható lenne, s ha ugyanakkor megdöbentő is az a könnyelműség, amellyel Kopinics már Románia határán belül operált, ugyanakkor megnyugtató ez a momentum, mert éppen a könnyelműség és a megdöntésszerűség adja a nyomozó hatóságok kezébe azokat a szálat, amelyekkel szilkebbre fonhatják Kopinics körül a hálót. Vannak olyan adatok is, a melyeknek alapján hihetetlennek látszik, hogy Kopinicsot utól ne érje végzet, hogy előbb-utóbb el ne fogják. Az igazságszolgáltatás és a nyomozó hatóságok keze utól éri őt és nem menekülhet el a büntetés elől.

Kopinics bírál elé kerül és vele együtt odakerülnek mindazok, akik tanult vagy elősegítő voltak ennek a legújabb bűnügyi skandalumnak. De amikor a jogrend és az erkölcs nevében az ilyen Kopinicsok fejére kimérik a büntetést, vajon ki gondol arra, hogyha vele együtt nem is közvetlenül bűnösök, de mindenesetre bűntársak azok, akik a világ háború és a forradalmak katasztrófáit előidézővén megteremtették az atmoszférát ahhoz, hogy ilyen lépések sarjadhassanak ki a társadalom fertőjéből.

A papiros-ravatalon.

(Az Aradi Közlöny Berlini tudósítójától.) A Vossische Zeitung jelenté a berlini városi magisztrátus üléséről, hogy lelkesedéssel szavazták meg és fogadták el a városatyák az új, egységes koporsótervezetet. Ez az idegen népeknek talán nem egészen és könnyen érthető, s szükséges közéleti megmagyarázni. Közben, amíg magyarázza az ember, valami kínos és kényszerített vigyor ül az arcán. Ez az egységes koporsó olcsó fából, olcsó mintájú díszítésekkel készül, s az értéke és célja éppen az, hogy olcsó legyen. Az egységes koporsó a porosz militarizmus utolsó uniformisa, a halál egyenruhája, a „drill” utolsó parancsa a poroszok számára, akik, ha életükben már igen, legalább halálukban ne meneküljenek meg az egyenruháról. Valami pappendekl koporsó az, koporsópótlék, műnyugágy, amit egy nagy gyárban száz-ezerszámra fognak most már gyártani, hogy a porosz-szükségleteket

„Én Bulgária minisztereinek vagyok!”

(Újabb részletek Sztambulijcsky utolsó napjairól. — Bulgária katonai készülődése.)

Szóltatóból táviratozók: Wasilijew ezredes, aki az ellenálló parasztok elleni akciót vezette, a következő eddig még ismeretlen részleteket mondotta el egy hírlapírónak Sztambulijcsky elfogatásáról és megöletéséről:

— Cankov minisztereinkéntől június kilencedikén azt a parancsot kaptam, szólítsam fel Sztambulijcskyt, hogy adja meg magát. Erre Sztambulijcskytől még aznap a következő levelet kaptam: „Parancsnok Ur! Én Bulgária és a bolgár nemzet minisztereinek vagyok. A bolgár nemzet nevében és a haza érdekében azt parancsolom neked, igyekezz a kormánytól pardont szerezni és szabadítsd ki magad tévedésedből. Elmúlt az idő, amelyben egy ember ökle terrorizálni tudja a bolgár népet. A háború és a megpróbáltatások megtanították ezt a népet, hogy jogait és szabadságát megvédelmezze. Cselekedj, a mily gyorsan csak tudsz, mert ha ezt nem teszed meg, nem számítasz bocsánatra. Sztambulijcsky. Slavovica, június 9.

— Erre én, — mondotta az ezredes, — kiadtam a parancsot a támadásra. Sztambulijcsky rakétákkal és fegyverlövésekkel alarminoztta hűveit és körülbelül 300 felfegyverzett parasztot vont össze.

Közben a parasztok három társukat megölték, mert azok nem akartak velük menni. A szombat mindkét részről az erők összegyűjtésével telt el. Nekem mindössze huszonnégy katonám, tizenhat csendőrom és három gépfegyverem volt. Az önkéntesekkel csak patom kétszáz főre szaporodott. Sztambulijcsky gárdájának két teherautója és gépfegyverekkel felszerelt négy személyautója volt. Sztambulijcsky elrendelte Pazardzik ostromát, hogy ott kiáltsa a köztársaságot. A szombatól vasárnapra virradó éjszaka a két ellenséges csapat fedezkeikben állott egymással szemközt Pazardziktól 15 kilométerre. Vasárnap csapataim fél kilométert előrehaladtak. Napközben gyakran hallottunk fegyvertűzet. Este fél üteg tüzér és kevés lovasság jött Filippopolisból. Az éjszakai küzdelem után hétfőn reggel a parasztok visszavonultak Szlavovicaig. Csapataim 15 halottat vesztek, a parasztok veszteségét nem ismerem. Hétfő délután egy század gyalogságnyi erősítést kaptam és előnyomultam egész Sztambulijcsky villájáig, amelyet már ezelőtt kifutítottak. Sztambulijcsky hűveivel Vetrenig vonult vissza. Június 12-én és 13-án a Rodope-hegységben üldözési har-

fenntartás gondja. A német élet ma a nyomor uniformisában parádézik s indokolt, hogy a német halál se cicomázza magát különbül.

Az egységes koporsóba, a demokráciának ebbe a példátlanul tökéletes szimbólumába beleegyen ruházott német halott egy óriási papiros-katafalakon fekszik: papiros az alja, papirosbábók a lábánál s feje alatt papiros párna, a virasztók krokodil-könnyel peregnék körülötte s hosszú cédulákról börzejelentéseket morognak monoton morzsolással. A halál ténye átsegít sok nyugtalanságon, egyszerű és megnyugtató, az agónia sok izgatottsága elmúlt a lelkekről most már legalább biztosat tud mindenki. A márka meghalt, a világ összes kapitalista államai közül a német pénz a legértéktelegebb, utána már csak a maori szigeteket kagylói következnék. — Ez végre, tiszta és őszinte beszéd s tudjuk, hányadán vagyunk, lehet előlrol kezdeni az egészet. A halál körül minden mindegy, valaki nem hal meg egy kicsit vagy nagyon,

pinicsnak, az ő lakásán öltözött át Kopinics egy saját kék ruhájába és most Darai megmotozásakor 11 milliót találtak nála. Darai ezek dacára csak három nap múlva jelentkezett a rendőrségen. Aradról jött értesítés szerint az ottani rendőrség kizártnak tartja, hogy Kopinics elhagyta volna Aradot, ahol egy nyugalmazott vasutas nagybátyja és egy barátnője van.

E távirat vétele után az *Aradi Közlöny* munkatársa illetékes helyen érdeklődött és azt a felvilágosítást kapta, hogy nem tudnak róla, mintha Kopinicsnak Aradon nagybátyja vagy barátnője lenne.

Kopinics-láz Aradon

(Mindenki a budapesti sikkasztót keresi. — Hol borotválkozott és hol reggelizett Kopinics Aradon? — Egy váradi detektiv és a Fehérkereszt portása.)

Jött, nem látták, de győzött. Kopinics Jenő, a huszonöt éves magyar koronás csomagokkal a hóna alatt, itt tartózkodott vasárnap Aradon, ennyi egészen bizonyos. S ahogy erről a tényről az újságok riportjai révén Arad értesült, egyszerre kitört itt a Kopinics-láz. Talán még itt van, vagy még itt maradt egy-két helyen — a nyoma, amiből új nyomra vezet a jószerecsse és a rendőri élelmesség. Voltak ambiciózus álomlátók, akik megesküdtek arra, hogy Kopinics vasárnap délelőtt 176 cm. magasán, borotváltan és sötétkék zakóban itt korzózott az aradi hölgyek között és a hóna alatt vitte elválthatatlan és aránylag — még dollárvalutában is — értékes kis bőröndjét. Tegnapi aradi színházban a Szevillai borbélyt játszották és egy-két talentumos zenekarát az ismert Figaró-dalt így variálta a színpadon:

*Kopinics itt, Kopinics ott
Kopinics mindemitt!*

Minden vitán felül áll azonban, hogy Kopinics Aradon járt, sőt itt borotválkozott és megreggelizett. A városházával szemben lévő borbélyüzletben vasárnap délelőtt kilenc órakor megborotválkozott egy ur, aki ötszáz magyar koronát adott borraival az inasnak, mert lekefelte a kabátját és ezret a segédnek, mert megborotválta. Később ugyanezt az urat a Dácia-kávéház egyik pincére szolgálta ki, akinek szintén ötszáz magyar koronás borraival jutott. Konyakot, vajat, kávé és két tojást rendelt ez a fiatal ember és a konyakra nézve meg is jegyezte:

— Ez jobb is lehetne...

A Dácia-kávéház pincére nem tudhatta, hogy a konyak nem alkalmas egy száznegyven milliós sikkasztó igényeit kielégíteni.

Az aradi rendőrséghez közben egyre újabb jelentések érkeztek arról, hogy hol látták Kopinicsot. Két urat elő is állítottak a központi ügyeleten, akik közül az egyik — egy ismert magánhivatalnok, — amikor megtudta, hogy kivel tévesztik össze, melankólikusan mondotta:

— Bár én menekülnék 140 millióval és Kopinicsot fogták volna el! Nem lehet tudni, hogy Kopinics milyen járművel tűnt el Aradról. Valószínűleg egyszerűen vonatra ült és úgy utazott el Timisoarára. Érdekes, hogy egy oradea-marei (nagyváradi) detektiv Kopinicsot a Fehér Kerest szállodában kereste. Odalépett a portáshoz és megkérdezte:

— Mondja, nem lakik itt egy Kopinics Jenő nevű bankhivatalnok?

— De igen, — felelte flegmatikusan a portás — éppen Önt várja. Fönt van az első emeleten a száznegyven millióval.

A detektiv letörtén távozott. Az aradi rendőrség egyébként még mindig erélyesen nyomoz. Lehet, hogy Kopinics pontos időbeosztását is megtudják: mikor és hol tartózkodott?

Látogatás a mumiák között

(Levél Alexandriából az Aradi Közlönyhöz.)

(Az *Aradi Közlöny* alexandriai levelezőjétől.) Több érdekes cikket hozott az *Aradi Közlöny* egy Aradról Alexandriába származott fiatal ember tollából az egyiptomi viszonyokról. Most legutóbb leírja a messze idegenben élő aradi fiatal ember az alexandriai múzeumban tett látogatását. A levélnek ezt a részét az alábbiakban közöljük:

— A múltkor, két norvég, egy nő, meg egy férfi (hajón ismerkedtünk meg, mindketten nagyon rokonszenvesek) megkérdezte tőlem, voltam-e már a múzeumban? Nem voltam. Voltam-e már a Katakombákban? Nem voltam. Láttam-e már Cleopatra kollonáját? Nem láttam. Ők egy nap alatt mindezt látták. Én három hónap alatt egyiket sem. Szörnyen szégyeltem magamat, elhatároztam, tehát, hogy megtekintsem a látnivalókat. Az egyik szombaton kimentem magam az irodából és délután három órakor kirándultam a múzeumba. Azt mondják, hogy az alexandriai múzeumot nem érdemes megnézni annak, aki a kairóit látta. De annak, aki nem látta, aki csak az aradit látta? Pedig az is híres múzeum.

— Ott voltam tehát az alexandriai múzeumban. Az egyik terem telve a görög és római korszakból fennmaradt kövekkel és felirásokkal. Zsidó feliratokat is láttam nagyon szép, olvasható betűkkel. — Már mint olvasható annak, aki el tudja olvasni. A másik terem telve régi pénzekkel oly nagy tömegben hogy elfáraszt a nézése. Inkább meg se néztem. Azután hosszú termek és folyosók következnek telve görög és római szobrokkal. Legtöbbnek a feje és karja már hiányzik. Hatalmas méretű szobrok ezek. Biztosan nem lehet tudni, kiket ábrázolnak? Talán valamelyik cézár, vagy Zeust. Más teremben egyiptomi emlékek vannak. Nagy, fekete kőből készült gyönyörű fürdőkadak, egy szoba telve papiruszszal, legtöbbször adig van már csak néhány foszlány. Ott van Apis bika-isten nagy szobra. Láthatók Sfinx-szobrok, Memnon-szobrok, kőkorsók és mumiák.

— Ezek már érdekes dolgok. — Mindegyik mumiát külön üvegszekrényben védőtakaróval borítva, nehogy valamelyik ideges európai

Az sincs kizárva, hogy még itt van és ma délelőtt a Városi Kávéház konyakját kóstolgatja. A hatóságok figyelmét felhívjuk rá. A külön és hátulsó kijáratokat el kell állni. Különös ismertető jele: Kopinics Jenőnek hívják, 140 milliót sikkasztott és dr. Balázs néven autót bérelt Pesten. Átjáróházak közelében tartózkodik és sétabotot visel. Ezzel a bottal üthetik a nyomát. (f. t.)

hölgy megijedjen tőle. Csak a látogatók kívánságára veszik le a takarót. Egyenesre kifeszítve fektésznek a mumiák. A kibontottakat bizony már megviselte az idő. Sok helyen kilátszik a csontjuk, majdnem mindegyiknek az orra már letört. Annál komikusabban hat a borzalmas arcokat övező szőke haj. A mumiák mellett van edényben liszt, másik edényben só, egy pohárban vörös bor oly módon, a hogy felfedezték a mumiát. Más mumiák be vannak pólyázva zsákszerű szövettel. Ennek szélessége három centiméter. Elképzelhető, milyen hosszú sávval kellett körül pólyázni a testet. Van

Irodalom, művészet

* Az aradi nyári szinkör heti műsora. Csütörtök: Nirschy Emilia, Kálmán Oszkár és Fleischer Pál, a budapesti Operaház tagjainak együttes koncertje. Péntek: Lakmé, Sándor Erzsébet vendégfelléptével. Szombat: Zsidóné, Kálmán Oszkár és Nirschi Emilia vendégfelléptével. Vasárnap este: Árendás zsidó.

* A szevillai borbély Sándor Erzsébet. Tegnapi este kitűnő diszponáltsággal énekelte a vendégművésznő Rossini operájának női főszerepét. Tündöklő szépségű és ragyogóan csiszolt kuiturájú hangja különösen a második felvonásban betétképpen elénekelt Donizetti „Linda” című operájának nagyáriájában érvényesült. Rossini melódiáinak tolmácsolása is minden részletében szép volt. Játékában és megjelenésében kedves és bájos Rozinát kapunk. Róna Dezső Figarója, Kertész Vilmos grófja, Ladiszlay az intrikus pap szerepében és a többi szereplők is sok igyekezettel járultak hozzá az est sikeréhez. Az opera nyitányának előadásáért Gellért Pál karmestert a közönség hosszantartó tapsmal honorálta, a zenekar egyébként pedig végig szépen dolgozott. (b. i.)

* Sándor Erzsébet: Lakmé. Pénteken este énekelte Sándor Erzsébet kamara-énekesnő leghíresebb szerepét: a Lakmé, melyben Európa minden kulturközpontjában feledhetetlen sikert aratott. Kertész Vilmos énekelte az opera tenorszerepét. Róna Dezső és Várady Margit is fellépnek a Lakméban. Róna Dezső Nilakantha szerepét alakítja.

* Barics—Győző előadásokat rendez vasárnap az aradi színház igazgatója. Vasárnap délután Arad két kedvenc művésznője felléptével az Iglói diákok, este pedig Barics Gyula és Győző Alfréd az Árendás zsidóban lépnek fel. A vasárnap esti előadáson L. Kiss Mariska is vendégszerepel.

nak mumiák, amelyek az egész burkot beborító festmények láthatók. Van a festményeken madár, kígyó, krokodilus, ember, állat és sok-sok cirádák. Mind meglepő művészi alkotás és az évezredek ellenére is friss. Nagyon bámultam, amikor az egyik mumián elolvastam a felirást: „Élt Alexandria megalapítása előtt a II. században.” A mumiák fejét halotti lárvá borítja, amely szép arcot dióbarna színű mandulametszésű szemekkel ábrázol. A bebalzsamozott krokodilust is láttam. Egy hatalmas vitrinben van. Alatta modern festmény ábrázolja, miként folyt le a szent krokodilus temetése. Mint-hogy az idő sürgött, el kellett roliannom az évezredek mellett és nem pazarolhattam sok időt egyik-másik fáraó-mumia megtekintésére.

— Egyébként most az arabok a Ramadan-ünnepet ünneplik. (Ez áprilisban van.) Az ünnep 40 napig tart. Ez alatt nappal soha sem szabad étkezniük, még vizet sem ihatnak, csupán este fél 7 órakor és éjszaka 3 órakor. Ennek dacára vidám ünnep ez, mert egész éjszaka zenével, lámpákkal járják az utcákat.

* Kálmán Oszkár felléptével szombaton a Zsidóné kerül színpadra az aradi nyári színházban. A Zsidóné II. felvonásában Nirschy Emilia primaballerina táncbetéteket lejt. A zenekart Fleischer Antal, a m. kir. Operaház karmestere vezényli.

* Nirschy Emilia, Kálmán Oszkár és Fleischer Antal karnagy a szereplői a 21-iki és 23-iki előadásnak és operai táncestélynek. A magyar Operaház e három reprezentánsa immár európai hírnévre tett szert. Nirschy Emilia művészete Párisban, Londonban, Bruxellben, Berlinben épügy ismert, mint Budapesten. A művésznő műsorának legjavát adja a két estélyen, még pedig minden alkalommal más számokat mutat be. Kálmán Oszkár Faustból, Don Carlos, Hugenották, Don Juan operákból énekel részleteket zenekari kísérettel, azonkívül a dalköltészet legszébb remekeit: A zenekart Fleischer Antal, a m. kir. Operaház nagyhirű karnagyja vezényli. Az est iránt az egész városban óriási az érdeklődés. Jegyek elővetelben a színházi pénztárnál várhatók.

Hatezer kiló sonka.

(Csempészés vagy export engedéllyel?)

Tegnap délután Mutiu Illés rendőrkormány két teherautót tartóztatott fel a simándi vámnál. A két teherautóban nagymennyiségű élelmiszert akartak átcsempészni a határon. Az autókát bevitték az aradi államrendőrségre, ahol ki hallgatták a kísérőket. Kiderült, hogy az *Olahriu és társa* temesvári cég tulajdona az autók tartalma. A kísérők engedélyt mutattak fel, amely szerint 6000 kilogramm sonkát vihetnek át a határon. A két autó azonban 30 hordó sonkát és sertéshúst, 13 láda szalonnát és 316 kiló vajat tartalmazott. A

rendőrség táviratilag kérdést intézett az illetékes miniszteriumhoz, hogy a cég tényleg kapott-e

engedélyt 6000 kiló sonka kivitelére? Egyben a cég ellen megindult az eljárás.

Az Etna katasztrófális kitörése

— Virágzó helyek a láva-temetőben. — Ujabb veszedelmek. — A Vezuv is működik. —

Rómából táviratozzák: Az Etna újabb kitöréséről a következő részletek érkeztek: A tűzhányó kitörése éjszaka történt. Előzőleg hosszan tartó földalatti morajlás és hatalmas robbanások hallatszottak. Az Etna hatalmas tömege megremegett. A föld rengése a nyaralókat és udvarházakat egész le a tengerig nagymértékben megromgálta. A hajnali derengésben látható volt az Etna. Az egész hegyet vörös füstfelhő borította, a melyen villámok cikáztak keresztül. Amikor a füstfelhő szétfoszlott, meg lehetett állapítani, hogy Messina irányában öt új kráter keletkezett, amelyek a legnagyobb hevességgel tűz lávatömegeket löveltek ki. Ugyanakkor a főkráter hamuból és kövekből álló hatalmas oszlopot vetett ki. Ez alatt a földalatti moraj és dörgés állandóan tartott.

Az első rohanásában a láva mindent elborított, ami útjában állott. Szőlőket, narancs-ligeteket, olajkerteket, parasztházakat. Mindent eltemetett a tűzes folyam, amely két kilométeres fronton óránként 250 méteres gyorsasággal hömpölygött lefelé. *Ticciolo*, *Pallamela* és *Ferró* községeket teljesen eltemette a láva, ugyiszintén *Castiglione* vasúti állomását. A lakosság rémülten menekült a közeledő tűz felől *Catania* irányába, ahol a hatóságok teherautókkal mentek a szerencsétlenek segítségére. — Délután az a jelentés érkezett, hogy a Ferro körüli hegyek a fő-lávafolyamatot pillanatnyilag feltartóztatták. A szenátusban közölte a közmunkaügyi miniszter, hogy a lávafolyam tovább folytatja pusztító útját és hogy harmincezer menekült van útközben *Catania* felé.

Rómából táviratozzák: Nápolyból érkezett jelentés szerint az utóbbi 24 órában a *Vezuv* tevékenysége is nagyobbodott. A kis mellék-kráterekből is lávatömegek ömlenek alá, a főkráter felett pedig növekedett a füstoszlop.

Milanoból táviratozzák: Az Etna kitörése egyre veszedelmesebb mérveket ölt. A lávafolyamok gyorsasága egyre növekszik. A Sziciliából érkező hírek egyre nyugtalanítóbbak. Egy újabb három kilométeres kráter feltartóztatta hatástanul ontja a lávát. A földlökések állandóan ismétlődnek és az Etna egész óriási tömbje remeg. *Catania*ban roppant zürzavar uralkodik a menekülők elhelyezése miatt. A templomok zsúfoltak és a környékükön is ezerszámra táboroznak a menekültek. A közmunkaügyi miniszter *Catania*ba utazik és Mussolini szintén Szicilia felé vette útját. *Catania*ba ma hajnalban külön vonaton egy ezred

katonaság érkezett a mentési munkálatokban való segédkezésre. A kórház tele van sebesültekkel. Az áldozatok száma még ismeretlen. A király *Catania*ba való megérkezését minden pillanatban várják.

Rómából táviratozzák: Az Etna lávaömlésénél egész repülőgépraj kering, hogy az új ömléseket idejekorán jelezze és irányát jelentsen.

Rómából táviratozzák: Az Etna lávafolyama a főágon tegnap este 700 méteres szélességben és átlagosan nyolc, a lapályokon husz méter magasságban ömlött tovább. *Giarre város pusztulása biztos és ezért a város kiürítését megkezdték.* Az Etna északi oldalán új kráter keletkezett, míg a ke-

Nem oszlatják fel a Színészegyesületet.

(Szendrey Mihály hazajött Bucurestből. — A színészküldöttség eredményes utja.)

Meglepő döntés történt Bucurestben az Erdélyi és Bánati Színészegyesület ügyében. *Valjeanu* színészi vezérigazgató közölte az előtte megjelent magyar színészküldöttséggel, amellyel előzőleg beható eszmecsere folytattott, hogy az Erdélyi és Bánati Színész egyesület fennállása elé a szépművészeti miniszterium részéről többé nem gördítenek akadályokat. A színészi vezérigazgató határozata teljességgel kielégítette a színészküldöttség igényeit, de *Valjeanu* vezérigazgató az elért eredményt még nem tetézte azzal a kijelentéssel, hogy a színházi koncessziók kiadása előtt továbbra is figyelembe veszik a színészegyesületnek azt az eddig is fennálló jogát, hogy az új koncessziók kiadása tekintetében a színigazgatókat ajánlhassa a miniszteriumnak. Az *Aradi Közlöny* megemlékezett arról, hogy a színészküldöttséget *Zima Tibor* Arad város kamarai képviselője vezette *Banu* miniszterhez és *Zima Tibor* tájékoztatta a szépművészeti minisztert a helyzetről.

Ma érkezett vissza Aradra a színészküldöttség aradi csoportja, közöttük *Szendrey Mihály* színigazgató, aki a színészek bucurestii tárgyalásairól a következőket mondotta el az *Aradi Közlöny* munkatársának:

— Szombaton jelentkeztem *Banu* szépművészeti miniszternél kihallgatáson, de a miniszter nem fogadott bennünket. Már a legkritikusabb volt a helyzet, amikor *Zima Tibor* megérkezett a miniszteriumba. Arad város képviselőjét azonnal beengedték a miniszterhez, aki azután fogadta a színészküldöttséget. *Zima Tibor* közbenjárásának és előzetes információjának köszönhető a színészküldöttség elért eredménye. A miniszter meglehetősen jóindulattal fogadott bennünket, majd *Valjeanu* színészi vezérigazgatóhoz irányította a küldöttséget, aki ügyünkben majd végérvényes határozatot hoz. Hétfőn délelőtt kerestük fel *Valjeanu* szépművészeti vezérigazgatót. Kiséretünkben volt Ma-

letí részben eddig is szakadatlanul folyt a lávaömlés. A főfolyam most *Cero* felé hömpölyög, amelynek husz háza pusztult el eddig. Egy mellékfolyam elérte *Passo di Sciarát*. *Castiglione* várostól a lávafolyam már csak 200 méternyire van. A kráterek környékén állandóan nagy robbanások történnek. A menekültek száma eddig 30 ezer. A menekülők haját, arcát és ruháját torró hamu és lávatörmelék perzseli. A kitörések következtében forróvá vált levegő a tengeren az Etnától 600 kilométerre is érezhető. Az ország több vidékén történő egyéb katasztrófák is összefüggnek az Etna kitörésével. Romagnában a tenger szédületesen nagy víztölcseréket zúdított a szárazföldre, két halászbarkát pedig a levegőbe röpitett. Az Appeninekben nagy hófúvások vannak. Az Etna háborgás folyton erősödik: *Most már Taorminát is közvetlen veszély fenyegeti.* *Cero* vasútállomását a lávatömeg már teljesen eltemette. Az egész országban óriási szabású segítőakció indult meg.

nulescu, a román színészszindikátus elnöke is.

Manulescu kijelentette a szépművészeti vezérigazgatónak a román színészszindikátus nevében, hogy az Erdélyi és Bánati Színészegyesület további fennállását szükségesnek tartja. Nem lehet annyi színészt szervezeten kívül kiszolgáltatni és kéri, hogy az egyesület maradjon meg úgy, a hogy volt. *Manulescu* kvázi felelőséget vállalt azért, hogy a Színészegyesületben csak a színészek gazdasági helyzete kerül szóba. *Valjeanu* szépművészeti vezérigazgató erre kijelentette:

— Az Egyesület továbbra is folytathatja működését és azt a jogot is megadom Önöknek, hogy a tanács, mint eddig, a jövőben is tehessen ajánlatot az igazgatók személyére vonatkozólag.

Szendrey Mihály színigazgató még elmondotta munkatársunknak, hogy a jövő héten egy miniszteriumi tisztviselőkből álló bizottság száll ki *Clujra* (Kolozsvárra), amely lefolytatja a vizsgálatot a *Janovits* és *Róna* között felmerült ügyben és egyben vizsgálja az eljárás indít mindenki ellen, aki az Egyesülettel szemben fennállott kötelezettségeinek teljesítésénél súlyosabb természetű mulasztásokat követett el.

— Csapatfelvonulás Tráciában.

Londonból jelentik: A lausannei közkeleti békekonzferencia valószínűleg megegyezés nélkül feloszlik. A törökök ragaszkodnak ahhoz, hogy a vitás szelvényeket fizessék meg, a franciák azonban nem hajlandók a francia hitelezők ilyen megkárosítását elfogadni. A szövetségesek között *Izmed* pasával, hogy ennek következtében a tanácskozások folytatásának semmi célját nem látják. A konstantinápolyi angol hírszervezet pedig azt jelenti, hogy Tráciába lovasvassal és tüzérrel felszerelt erős török sereg érkezett. A csapatfelvonulás irányát és célját nem ismerik.

HIREK.

Friedrichék puccskisérlete.

(Megakarták bukztatni a magyar kormányt.)

Budapestről táviratozzák: A rendőrség már előállította *Halmay Zoltán* uszóbajnokot, *Friedrich István* bizalmasát, *Hock Jánost* a *Friedrich*-párt gazdáját és *Halvady Barnabást*, a magyar fascistaszervekedés egyik vezetőjét, *Pock Dezsőt* a *Friedrich*-párt egyik vezetőtagját, egy őrnagyot egy magasabbrangu volt rendőrtisztet és több *Friedrich*-pártbeli fiatalembert. Azzal vádolják őket, hogy egy állítólagos legitimista puccskisérlettel a kormányt el akarták távolítani. *Halmay* igazolás után szabadlábra helyezték.

Ujabb távirat jelenti: Az állítólagos legitimista puccsban letartóztatottak legtöbbször elengedték és csupán kilenc fiatalembert őriznek, köztük több tisztviselőt és egyetemi hallgatót, akik azt vallják a puccsról, hogy tényleg megbeszélést folytattak, de eddig csak ártatlan összejöveteleik voltak. Az állítólagos legitimista puccskisérlet leleplezésével egyidejűleg indított másirányú nyomozás megállapította, hogy 14—16 főnyi szélső jobboldali politikát valló fiatal ember kormánybuktató szövetkezést kezdett. Ezek közül őrizetbe vettek három festvért: *Kovács Tivadart*, *Árpádot* és *Kornélt* és kivülről még tíz egyént, akik szélső jobboldali körökkel állanak összeköttetésben. A fiatalokat akarták megszerezni és átadni olyanoknak, akik szélső jobb politikát folytatnak. A kihallgatások még folynak.

— Hét segédtanfelügyelő Aradon.

Moldován József főtanfelügyelő holnap Bucurestbe utazik, hogy előterjesztést tegyen *Anghiescu* közoktatásügyi miniszternek a segédtanfelügyelők kinevezésére nézve. Aradon az új iskolatörvény szerint ugyanis csak adminisztratív ügyeket fognak végezni és a járási székhelyekre segédtanfelügyelőket fognak kinevezni, akiknek a tanítás ellenőrzése lesz a hivatásuk. Arad megyében hét segédtanfelügyelőt neveznek ki.

— A parlamenti ildomosság.

Budapestről táviratozzák: A nemzetgyűlés mai ülésén megkezdődött az indennitási vita. *Szcitovszky Béla* elnök előjáró beszédében arra kérte a képviselőket, hogy a tárgyalásnál kapcsolják ki a személyi kérdéseket és a parlamenti ildomosságot tartsák meg hangban is, nehogy a politikai atmoszféra az ország kárára elmérgesedjék. *Orffy Imre* előadó ismertette a törvényjavaslatot. *Hegymegi-Kiss Pál* a kormány külpolitikáját bírálta. Magyarországnak elsősorban a szomszédállamokkal kell megegyeznie, mondotta, ha egészséges külpolitikát akar. Ennek előfeltétele a teljesen megbizható, békés szándékú, minden agresszivitástól mentes, Habsburgellenes politika. Tájékoztatót kér a kormánytól, hogy ilyen megegyezésnek mi volna az ára. — *Giesswein Sándor* hangoztatta, hogy az ellenzék részéről már többször indítottak mozgalmat olyan irányban, hogy demokratikus kormányzat jöjjön létre, amely a szomszéd államokkal megegyezést tud létesíteni.

Roman! Labellit babylonra!
Mindem cipia tuda!

Temesvári svábok a magyarok ellen.

(Egyenletlenség a római katolikus hitközségben. — A svábok ki akarják sajátítani a piarista gimnáziumot.)

Timisoarai szerkesztőségünk jelenti telefonon: A timisoarai (temesvári) Erzsébetvárosi római katolikus hitközségben a svábság egy része egyenletlenséget szít. Ezek a svábok azt kifogásolják, hogy a husz tagot számláló egyház tanácsban 11 a német és 9 a magyar. De az egyháztanácsban helyet foglaló németek nem tartoznak a tulzó svábok közé, akik most magukhoz szeretnék ragadni a vezetőserepet. Ezzel az a céljuk, hogy az egyházközség háza fölött ők rendelkezzenek, amelyből azután német kultúrliázat létesítenék a tervezett magyar-német clemi iskola helyett. A temesvári magyarság egész erejével összefogott, hogy megghusítsa ezeket a törekvéseket. A tulzó svábság ellen folytatott harcban a magyarságot a hírgadt svábság is támogatja.

— Hol működnek az adóbizottságok? Az aradi adókivetőbizottságok a következő utcákban folytatják holnap, csütörtökön munkájukat: az I. a Campianu (Legelősor) utcában, a II. a Budai Deleanu (Csokonyay) utcában, a III. a Gheorghe Popa (Ferdinánd) utcában, a IV. szünetet tart, az V. a George Ionescu (Károlyi Gvula) utcában, a VI. az Eminescu (Deák Ferenc) utcában a 27. számtól visszafelé, a VII. a Tribunul Axente (Damjanich) utcában a 3. sz.-tól, a VIII. a Sarmiseghetuza (Aranykéz) utcában, a IX. az Oituz (Illés) utcában.

— Eljegyzés. Pecho Lujzi és Brummer János (Pancota) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Az aradi anya- és gyermekvédő Szövetség folyó hó 26-án, kedden délután 6 órakor tartja hivatalos helyiségében (Str. Gheorghe Popa 7. ezelőtt Ferdinánd-u. 3.) évi rendes közgyűlését. A tagok szives megjelenését kéri az elnökség.

— A denuncians. Kaptuk a következő levelet: Az „Aradi Közlöny” tekintetes Szerkesztőségének Arad, F. évi június hó 19-iki számukban megjelent „Denuncians” című cikkre vonatkozólag kérem alábbi helyreigazításomnak helyt adni: Nagyon rossz szolgálatot tesz cikkirő ur egy város közönségének, mint a városi tisztviselők reputációjának akkor, mikor egy kötelességet teljesítő tisztviselőt nyilvános pellengére akar állítani. Az én igyekezetem tisztakezű és helyes közigazgatást vezetni és azon tisztviselő kartársam, aki engem ebben támogat, nem „denuncians”, hanem kötelességteljesítő. Azon körülményt, hogy ezen tisztviselő miként teljesíti szolgálatát, vizsgálat utján fogom megállapítani, de előre is jelzem — mert tudom — hogy ezen vizsgálat cikkirő felelősségre vonást fogja eredményezni, de hasonló jutalom fogja érni azokat is, akiknek érdekében a cikk megíratott. Arad, 1923. június hó 20-án. Dr. Robu, főpolgármester.

Leközöljük dr. Robu János főpolgármester nyilatkozatát, mert megvagyunk gvözödve arról, hogy főcélja a tisztakezű és helyes közigazgatás. Azonban a cikkünkben foglaltakat fentartjuk és a vizsgálat során igazolni fogjuk annak minden pontját.

Temesvári szerkesztőségünk jelenti telefonon: A temesvári magyar tannyelvű piarista gimnáziumot a németek ki akarják maguknak sajátítani, dacára annak, hogy van már a németeknek Temesváron középiskolájuk. A németek részéről az a terv merült fel, hogy a piarista gimnáziumban parallel német osztályokat kell létesíteni, amely pedig az első lépés lenne a germanizálódáshoz. A svábok körében azt a hirt terjesztették el, hogy a tervet maga Pacha Ágoston csanádi egyházmegyei apostoli adminisztrátor is helyesli. Ez a híresztelés azonban aligla felel meg a valóságnak, mert az apostoli adminisztrátor ismételtén kifejezte azt a nézetét, hogy a temesvári piarista gimnáziumot, a mely messze földön az egyedüli magyar tannyelvű középiskola, meg kell tartani a magyarság számára.

— Az aradi cserkészek lapja. Az aradi cserkészkörület a Cercetasia in Romania (A cserkészet Romániában) címen folyóiratot indított meg a Gata Oricand (Légy résen) című folyóirat helyett. A tetszetős formában megjelent nívós folyóirat érdekes cikkeket és fényképfelvételeket közöl.

— Hatalmas jégeső Borosjenőn. Ineuról (Borosjenőről) jelentik: Tegnap hatalmas vihar kíséretében eddig soha nem tapasztalt jégeső pusztított Borosjenőn és környékén. A jég vastag rétegben rakódott le és a jég között dió nagyságu darabok is akadtak. A szántóföldeken és gyümölcsösökben eddig még meg nem állapítható károkat okozott a jégeső.

— Meghalt a szomszédok martirja. Az öngyilkosságba kergetett aradi asszony, Tozonyi Lipótné az éjszaka meghalt súlyos belső sérüléssel: következtében. Tozonyiné fekete kávéban kék követ és marószódát oldott fel és a mérget tegnapelőtt reggel bevette. A maró folyadék összeégette belső szervezeit és eszméletlen állapotban a kórházba szállították. A szerencsétlen asszony már nem tudott vádat emelni földözöl ellen, mert az éjszaka, anélkül, hogy kihallgathatta volna a rendőrség, a legborzasztóbb kínok között meghalt. A halálba üldözött asszony helyett a rokonok vádaskodnak, akik súlyos adatokat szolgáltatottak a rendőrség kezébe két asszony, a tragikus sorsu nő lakótársai ellen. A rendőrség folytatja a nyomozást.

— Ellopták Luther kateját. Halleből jelentik: A hallei Mária-könyvtárból az elmúlt napokban eltűnt Luther Mártonnak 1540-ből való német kateja. A rendőrség kinyomozta a tolvajt egy előkelő könyvtári főtisztviselő személyében, akinek a lakásán megtartott házkutatás alkalmával az értékes példányon kívül egy sereg lopott könyvtári ritkaságot találtak.

— Minden év nyarának eljövetele elhozza magával a gyermeknapokat. Két napot, amikor mindenkinek figyelmé az elhagyott gyermekek felé fordul. Ez évben június 30. és július 1. napja lesz az elhagyott gyermekek megmentésének szentelve. Ne fogja fel a gyermeknapokat senki mint zaklatást, hanem mint a szeretetnek a szolgálatát! Dolgozzunk és áldozunk az ideális célért. A gyermekvédelem életmentés. A gyermekhalandóság elleni küzdelem, harc a szebb jövőért.

— Legújabb divátu ajuros, fátyol, flor és osetta harisnyák minden elképzelhető színben meglepő olcsó árban Lusztignál, Bulev. Reg. Maria 14.

— Inas-otthon a Patronázs helyén. Dr. Robu János főpolgármester elnökletével az iparostanonciskola felügyelő-bizottsága ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy az Inas-otthont szeptember 1-én a patronázs-egyesület helyiségeiben megnyitják.

— Három oroszlan a repülőgépen. Párisból jelentik: Marcel francia állatszelidítő ma Rotterdamból repülőgépen érkezett Bourgetba. Marcel nem mindennapi társaságban tette meg az utat, amennyiben Rotterdamban három oroszlant vagonizozott be a repülőgéphe, melyeket állatsereglete számára ottan vásárolt. Az állatszelidítő elbeszélése szerint a repülőgép elindulásakor a motor zaja erősen felizgatta a fenevadakat, azonban lassacskán megszokták a légi utat és általában megérkezésükig egész nyugodtan viselkedtek.

— Hogyan loptak el nyolcszázötvenezer frank értékű ékszer. Párisból jelentik: Daub Maurice ékszerész a Chateaudun-utcán egy bankba ment, hogy ott deponálja a készitáskájában levő nyolcszázötvenezer frank értékű gyöngyöt és briliánt. Mikor a bank kapujához ért, egy ur megállította és udvariasan figyelmeztette, hogy egy suhanc a felöltőjére köpött. Daub megköszönte a figyelmeztetést és a földre téve készitáskáját, gyorsan megtisztogatta ruháját a zsebkendőjével. Miután ezzel elkészült, fölvette táskáját a földről és bement a bankba és csak itt vette legnagyobb megdöbbenésére észre, hogy készitáskáját egy hozzá feltűnő módon hasonló táskával kicserélték. A rendőrség a szenzációs lopás ügyében megindította a nyomozást és azt hiszi, hogy a vakmerő trükköt egy nemzetközi betörőbanda követte el.

— Ha gummi övszeret vásárolunk, ne fogadjunk el mást, csak Ollát.

legfinomabb csokoládé desszertjei „Yvonne” „Osmana” „Aranydollár” most kerültek forgalomba. Darabonként is kaphatók. Mindenütt csakis ezeket kérje. 11-1874

— A pancotai plébános temetése. Nagyszabásu gyászpompában nyilvánította őszinte részvétét Pancota társadalma népszerű plébánosa, Nagy József temetésén. A gyászszertartáson a környékbeli községek katolikus lelkészein kívül, a többi felekezetek lelkészei is részt vettek. A gyászszertartást Olajos József magyar-pécskai főpát vezette, tizenkét róm. katolikus lelkész segédlete mellett. A temetésen részt vett öt román pap és a pancotai izraelita rabbi. A kóporsó mellett dr. Rosty Rezső, Gombos Antal, Tefert Ferenc világi plébános, Kun Zoltán pancotai református lelkész és Sonnenschein pancotai rabbi mondtak beszédet. Majd Hercka Armin uradalmi igazgató a kegyuraság nevében bucsuztatta el meleg szavakkal a hialottat. A temetés délelőtt 10 órától délután 3 óráig tartott. A temetésre érkezett vendégeket Hercka Armin uradalmi igazgató látta vendégül. Az ebéd folyamán Olajos József magyar-pécskai főpát meleg köszönetét fejezte ki a kegyuraságnak, hogy a valláskülönbség dacára, mindig áldozatra kész szeretettel viseltetett a pancotai plébánia iránt.

— A Tisza-per. Budapestről távfratozzák: A Tisza-per mai folytatásos tárgyalásán ismertették a tanuvallomásokat, majd az elnök felhívta egy a vádat, mint a védelmet a bizonyítás kiegészítésére. Fényes Jászó utabbi vizsgálat elrendelését kérte azért, hogy most már aztán lényeg derítsék ki, hogy ki volt a gyilkos.

— Temetés. Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra ma délelőtt özvegy Stein Dávidné. A végítésztessegen megjelent Arad társadalmának színe-íava. A kóporsó fölött dr. Vágvölgyi János főrabbi mondott emelkedett szellemű imát. A hialottat számosan kísérték ki a temetőbe, ahol a templomi énekkar gyászdala után örök nyugovóra helyezték.

— Bőség volt ma az aradi piacon. Tegnap délelőtt az ujaradi termelők küldöttsége a főpolgármester előtt kijelentette, hogy társaiknak előterjesztik a város ajánlatát, amennyiben elfogadják, értesítik a főpolgármestert. Eddig semmiféle értesítés nem jött Ujaradról, azonban ma reggelre sok ujaradi termelő jött be Aradra. A mai piacon egyáltalában nem volt érezhető hiány. Mindenből sok volt és mindennek esett az ára. A zöldbab tegnapelőtről mára 30 leiről 14 leire esett. A hatósági bódében a város igyekszik egészséges versenyt létrehozni a piacon, a melynek könnyen az lehet a következménve, hogy teljesül az ujaradiak vágya és felesleges lesz a maxímálás.

— Segély Révay Károly özvegyének. Bucurestiből jelentik: A román nők szövetsége e hó 18-án tartott rendes közgyűlésén felolvasott titkári jelentésből kiderül, hogy a szövetség 25.000 lei segélyt adott ez év folyamán. A segélyekből a nemrégén elhalt magyar író és műfordító, Révay Károly özvegye is részesült, akinek a szövetség elismerésül azért, hogy férje több kiváló román költő költeményeit fordította le magyar nyelvre, kétezer lei segélyt szavazott meg.

Könyvújdonságok

13153

Kelet hírlapirodában.

BERSON 1874

GUMMI SAROK ÉS GUMMITALP a legjobb anyagból MINŐSÉGI MÉRKŐ

Radio Hirdetési Iroda 3887/a. sz.

Közgazdaság.

A magyar korona újabb esése.

A mai nap eseménye a magyar korona jelentékeny esése. Néhány napig úgy látszott, mintha a magyar korona meg tudna állni a 0.07-es árfolyamon, a mai nap azonban rácaffolt a reménykedésre, mert a korona nyitástól zárlatig értékének majdnem egy hetedrészét veszítette el. A márka valami keveset emelkedett a mai napon, de ez nem jogosít semmi további reményekre, mert a márka kurzusának hullámvonala jól ismeri ezt az időnként felbukkanó apró emelkedést, hogy utána újabb zuhanás következze be. Feljegyzésre érdemes még, hogy a francia frank a mai napon nem veszített értékéből.

Aradi valutaárak. (Junius 20.) Francia frank 13, svájci frank 36, dollár 203, dinár 2, szokol 6, márka 0.0030, lira 9, angol font 900, magyar korona 0.02, osztrák korona 0.0030. **Küizetések:** Budapest belföldi 52, külföldi 45, Bécs 350, Berlin 0.0018, Prága 6.15, Zürich 36.60, Milano 9.40, London 945, Páris 12.75, Newyork 205, Belgrád 2.30.

Temesvári valutaárak. (Junius 20.) Berlin 0.0014, Newyork 203.50, dollár 202, London 936, angol font 920, Páris 12.65, francia frank 13, Zürich 36.45, Milano 9.30, lira 9, Prága 6.10, szokol 5.90, Belgrád 2.30, dinár 2.20, Budapest külföldi 38, belföldi 50, Bécs 352.

Bucuresti tőzsdezárlat. (Junius 20.) **Küizetések:** Páris 12.54, Berlin 0.0014.50, London 932, Newyork 202.25, Milano 9.25, Zürich 3660, Bécs 0.0028.40, Prága 6.13, Budapest 0.02.30. **Valuták:** Napoleon 700, márka 0.0025, léva 2.40, török lira 1.20, angol font 938, francia frank 13, svájci frank 36, lira 9.20, drachma 5, dinár 215, dollár 203, lengyel márka 0.0022, osztrák korona 0.0030, magyar korona 0.02, szokol 6.

Zürichi nyitás. (Junius 20.) Berlin 0.0045, Newyork 557.75, London 2564, Páris 34.5750, Milano 25.25, Prága 16.71, Budapest 0.07, Belgrád 6.30, **Bucuresti** 2.75, Varsó 0.0040, Bécs 0.007850, bélyegzett 0.007850.

Zürichi zárlat. (Junius 20.) Berlin 0.0046, Amsterdam 218.50, Newyork 556.6250, London 2572, Páris 34.70, Milano 25.30, Prága 16.71, Budapest 0.06.25, Belgrád 6.30, Varsó 0.0040, Bécs 0.007850.

Budapesti Devizaközpont jegyzései. (Junius 20.) Napoleon 27000, Amsterdam 2947—3047, Belgrád 65—88, Berlin 0.6.10—0.6.50, már-

ka 0.6.60—7, Bucuresti 37—39.50, lei 37.50—40, London 34620-35620, angol font 34640—35640, Milano 341—356, Newyork 7520—7770, Páris 467—482, francia frank 472-487, Prága 2.26—2.36, Varsó 5.50-5.90, Bécs 0.10.60—11.40, Zürich 1350—1400.

Bécsi hivatalos zárlat. (Junius 20.) Prága 2129, Belgrád 8.05, Budapest 7.70, Varsó 0.59, Bucuresti 3.46, Milano 3210, London 327000, Newyork 71060, Páris 4380, Zürich 127.55, Berlin 0.52.50.

— **Hogy számítják Aradon utánvétneél a magyar koronát?** Mint értesülünk, egyes aradi szállítók a közönség kárára a Magyarországból utánvétellel érkező árukat még ma is 30 koronával számítják át, dacára annak, hogy már Budapesten 60 koronánál is többet adnak egy leuért.

— **Székrekedés** A budapesti nőorvosi klinika bizonyítvánva tanusítja, hogy a FERENC JÓZSEF keserűviz gyorsan, biztosan és fájdalom nélkül hat.

A szerkesztésért: **KAROLY JÓZSEF** felel. Cenzurat: **IOAN NICHIN**

Mozi.

* Az élet megrázó tragédiája a maga csodálatos színpompájával támad életre az Apolló mozgószínház csütörtök esti filmújdonosságában: az Asszonyorsban. A szegény kis Meredith Hajnalka tüneményes hangja feltűnik egy magáramaradt, szürke kis falu jószívű asszonyának s Newyorkba viszi a leányt, hogy hangját kiképeztesse. A fényes, ragyogó környezet pár nap alatt elfeledteti a karrier felé induló leánnyal, hogy otthon nélkülöz anyja s egy fiatal ember van, aki minden távolságon keresztül szerelmével veszi körül őt. De csakhamar jön a fekete sors: a leányba két gazdag nagyvilági ur szerelmes lesz s az egyik féltékenységből reá lö. Meredith Hajnalka nem hal meg, de elveszti csodálatos hangját. A szerencsétlenségben öntudatra ébred: hazamegy szüleihez s régi szerelmének felesége lesz. A filmújdonosság, melynek vezetőszerepét a világhírű szépség: Dorothy Phillip játsza, csütörtök, péntek és szombat estéken van műsoron.

* Az olasz művészet minden nagy szerűsege visszatűkrözódik az Urania mozgószínház vasárnap filmújdonosságában: a Toscában. A film Sardou Viktor híres drámája nyomán készült.

100 drb. 20—30 hektoliter űrtartalmu kitűnő állapotban lévő szilvás kád eladó. :: Érdeklődni lehet a Körösvölgyi Takarékpénztár és Kereskedelmi R.-T.-nál, ARADON.

BAIARIGÓS FÜRDŐ

Temes megyében 7 kilométernyire az állomástól felséges erdőborította hegyi fekvéssel.

Gyógyfürdő: idegesek, vérszegények, sápkórosok, csusz és köszvénybetegek és hűdéses bajok számára.

Elsőrangú klimatikus gyógyfürdő.

Hűde és meleg fürdők. Tejkurák.

Legmodernebb berendezés elsőrangú kényelemmel. Kitűnő konyha, hatóságilag megállapított olcsó árakkal. A legjobb és legolcsóbb nyaralóhely.

Közvetlen autóösszeköttetés Arad—Rigós a „DELTA” szállítási vállalat által Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 12., hol közelebbi felvilágosítások minden időben beszerezhetők.

13158 **Fürdőigazgatóság.**

Dr. PASCUTIU (ezelőtt Dr. Bácskay) főle

Himlő oltóanyag

legfrissebb állapotban állandóan kapható:

— detail és engros —

Hajós Árpád gyógyszer-táraban, a megyeházzal szemben.

Eladó házak.

Belvárosban értékes helyen fekvő több földszintes és egy két emeletes üzleti bérház eladó. Értkezni lehet ügynökök kizárásával az Aradi Ipar- és Népbankban.

Radio Hirdetési Iroda 3463. szám.

Pension City Wien.

Előkelő családi pensio, Wien legszebb helyén a Szt. Iován templom és a Graben között I. Kärtnerstrasse 1. Elegáns szobák, lift, fürdő, telefon. Utcai egyes szoba complete reggelivel, minden mellékszolgáltatást beleértve, naponként és személyenként 50,000.— osztrák korona (25.— Ck., 65.— jug. korona, 150 Lei). 3437

Tisztit, frissit, felűdit

Szeplőt tántet, bőrt puhit

Az arcbőrt megfehéríti

Kaiser-Borax

A valódi.

— III—18675

Egészséges fogakat

ELIDA fogecém,

ELIDA szájszálta

Brilliansárat, gyöngyöt, platinát, arany és ezüst árukat és hamis fogsorokat magas áron veszek: Kun ékszerész, Arad

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetési ára 1.50 lel.

Vastagabb betűvel 3.— lel.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 8 óráig vesszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni!

A legkisebb hirdetés ára 10 szöveg 15.— lel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva erejét tekintve nem közölhető, megváltoztassa.

Alkalmazás.

MAGÁNYOS urinő, vagy uriember háztartásának vezetésére vállalkozik intelligens izr. urinő. Címe Wallinger hirdetőjében. 13275

NŐISZABÓSÁGHOZ ügyes lányok felvételnek. Str. Baritui 8. (Rákóczi-u.) 29. Wolmuth. 3418

FELTETLEN uriházhoz kívánkozni intelligens leány, ki a háztartás vezetésében jártas és főzéshez ért. Nem nagy fizetést hanem családi bánásmódot óhajt. Címe: Str. Cogalniceanu (Mikes Kelemen-u.) 54. 3478

GAZDATISZT október 1-re 100.000 lei készpénzzel felibe, vagy harmadába birtokot kivenne. Konvenciósi állást is elfogad. Címeket a kiadóhivatal, továbbít. 3479

PÉNZINTÉZET KERES bankgyakorlatos fiatal könyvelőket és gépírókisasszonyokat. Cím a kiadóban. 3480

HAMESTERI állást keres idősebb házaspár. Asszony főzést vállalja. Cím: Wallinger hirdetőjében. 13277

TÜZIFA szakmában jártas, négy nyelvet bíró egyén állást keres. Cím: Wallinger hirdetőjében. 13277

FOGORVOSI assistensnőnek kerestetik fiatal, jó megjelenésű leány. Dr. Spielberger, Str. Consistorului 16. 13153

NÉMET, magyar gép-, gyorsírói állást keres. Cím: Kelet hírlapíródában. 13153

NŐS, géplakatos soffőr teherautóhoz felvételük mácsai uradalomba. Macea, Sztr. rek főgépész. 3482

Vétel és eladás.

DIÓFA SZEKRENYEK, divány, vaddisznó bőr, kis íróasztal, gobelin képek, agyhuzatok, asztálmű, képek, vasmosó, székek, függöny stb. eladó. Str. Consistorului 12. (volt Batthyány-u. 28.), I. em. jobbra. 1000

ÚJ GYERMEKKOCSIK legelezsőbb ki vitelben legolcsóbban kaphatók. Mindenemű gyermekocsijavításokat, gumizást, fedélkészítést vállalkoz. Str. Simion Balint 19. (Dessewify-utca.) 3476

PERZSASZÖNYEGSZÖVŐSZÉKET megvételre vagy kölcsönre keresek. Str. Meilanu (Furray-u.) 3. I. em. 3477

TEMPLOMULÉS zsidótemplomban eladó, szendő, férfi és női. eladó. Bővebbet Schwarcz bőrkereskedőnél, Plata Avram Iancu. 13278

VARRÓGÉP eladó. Pinceműhely Strada Cetatea Veche (Ovár-utca). 3483

BOCK és női nyereg eladó. Str. Hotoran (Erzsébet-u.) 5/a. 13153

URISZOBA' valószínű eladó. Salon Artistique Fischer Ellz-palota. 13576

Plombált, valódi szegedi
édesnemes, rózsás
és mercantill

PAPRIKA

szükségletét mindenkor a legolcsóbban szerezheti be:

BODNÁI TESTVÉREK

szegedi paprika-import, romániai főlerakatában ARAD. Strada Mocloni No. 4. (Órczy-utca) 1. szám. Eladás csak nagyban.

PERFECT ROMÁN

géplirónt azonnalra keresünk.

Cím: KELET hírlapíróda.

Modern könyvnyomda berendezésű

megvételre kerestetik.

Ajánlatok „GLOBUS”, Beregszász, Csehszlovákia kéretnek. 3438

Permetezze szőlőjét OIDIUM ELLEN

EREDETI

„FLORISTELLA PALERMO“

Kénpórral

18143

kgr.-ként 11 Lei 50 bani. :: 98-99%-os garantált minőségű K E K K O kgr.-ként 30.— Lei

D. ANASTASIU cégél, Aradon, Bulevardul Regele Ferdinand I/a.

MANILLA-ZSINEG

eredeti amerikai STANDARD-minőségben (nem pótlék vagy Sisalzineg)

gombolyagokban à ca 2 1/2 kg. és zsákokban à ca 25 kg. btto-netto

500 kg. alatti vételnél kg.-ént Lei 60.—

500 kg. felüli vételnél kg.-ént Lei 59.—

1000 kg. felüli vételnél kg.-ént Lei 58.50

kapható ab raktár, azonnali szállításra, amíg a készlet tart. 3385

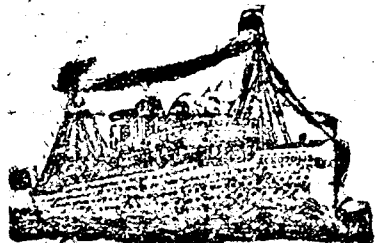
E. SZ. G. E. GEPOSZTALYA.

Sibiu (Nagyszeben), S6-utca 22.

Holland Királyi Lloyd

Főképviselőt Románia részére: CUNARD LINE S. A. R.

Legkényelmesebb utazás és kifizetés minden élelmész minden osztályon. Rendszeres forgalom és összeköttetés Romániával.

Közvetlen forgalom: Amsterdamon át Braziliába, Argentiniába, Uruguay és az összes Dél-amerikai államokba.

Földművesek kik Braziliába kivándorolnak,

pontos és díjmentes felvilágosítást kapnak, ugyanígy más utasok az összes délamerikai utazási ügyekben. — Díjmentes prospektust kívánatra készséggel küldünk. 2790

A Holland Királyi Lloyd fiókja:

CUNARD LINE S. A. R. Timisoara, III. Bulv. Carol (Hunyadi-u.) 40. Telef. 20-09

NAGY TAKARÉKTŰZHELYET (sparherdt) lehetőleg építettet keresek megvételre. Cím: Wallinger hirdetőjében. 13277

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnászönyveket, egész gyűjteményeket a legmagasabb áron vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Ellz-palota.) 11895

KITŰNŐ ÜZLETI KÖNYVEK, IRODAI CIKKEK és olcsó hangjegyek. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Kerpelnél. Telefon 385. 13625

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sürgősen keresünk antik butorokat, perzsa szőnyveket, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcelán tárgyakat, japán vázákat és ezüst ótvás munkákat. Vidéki meghívásra kituzunk. Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota. 13573

Ingatlan.

KÜLVÁROSBAN három és kétszobás lakásból álló ház udvar és kerttel átvehető lakással olcsón eladó Uranus főpostával szemben. 13906

MAGÁNHAZ, mely áll 2 utcát szobából, előszobából, fürdőszobából, konyhából és kertből, a belvárosban átadható lakással eladó. Cím a kiadóban. 3474

Üzletek.

KISEBB bőrkereskedés legforgalmasabb utcában olcsón eladó. Uranus főpostával szemben. 13906

JOEN FARGALMÁS helyen nagyobb fizethetőség berendezéssel eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3481

Különféle.

EZERJÓFŰ gyomorelír, páratlan hatásu szer gyomor és bélbántalmak étvágytalanság, hányinger, felfuottság, emésztési zavaroknál. Dr. Földes gyógy szertár Aradon. 10831

FIGYELEM! NAGY JÓVEDELMEZT HAJTÓ NÉPSZÜKSÉGLETI CIKK árúitási ajánlat megtételéért minden községbe, városba gyógyszerész, droguista, kereskedő urak tudassák címüket Soós és Társa Targu mures (Marosvásárhely) Kiss Ernő-ut 2. 3443

URINŐ társulna megfelelő üzlethez, vagy üzlet vezetésére vállalkozik megfelelő övadékkal. Cím Wallinger hirdetőjében. 13274

Hölgyeknek mindennapi használatra. Utaknak borotválkozás utánra ajánljuk a

HELACITOT

Izzadó fényes szíros arc, egyszeri lemosásra csodás szép lesz, mintha valami lehetet finomságu harmattal volna bevonva. (Miteszerek) atkák pár nap alatt elmúlnak. — Legártalmatlanabb arcszépítő. — Készíti:

Dr. Földes és Hehs Margitotame gyára Budapest, I. Bertalan-utca 26. Arad—Uj-Micalaca. 13868

Cipőkereskedők, bányá- és gyári vállalatok figyelmébe ajánlja próbarendelést tenni

Hermle Mihály

páncotai nagyban cipőtermelő kézi munka által előállított férfi és gyermek cipőiből, mely ár és minőség tekintetében versenyképes